

[Justitsministeren]

for civile sager dækker over store forskelle i de konkrete berammelsestider i de enkelte sager.

Den Danske Dommerforening har senest i en betænkning fra 1985 givet udtryk for, at en berammelsestid for civile sager ved byretterne på 40–50 dage er acceptabel. For kriminelle sagers vedkommende er de tilsvarende tal 7–14 dage i arrestantsager og 30 dage i andre sager.

Som det fremgår, ligger de aktuelle berammelsestider ved byretterne generelt set inden for de af Dommerforeningen nævnte rammer. Med hensyn til de enkelte byretsmeder med særlig lange berammelsestider vil Justitsministeriet tage initiativ til i samarbejde med embederne at foretage en nærmere vurdering af problemstillingen med henblik på at søge disse enkeltstående problemer løst.

Dommerforeningens betænkning indeholder ikke vurderinger med hensyn til, hvilke berammelsestider der kan anses for acceptable ved landsretterne. Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at de nuværende berammelsestider ved landsretterne og navnlig ved Vestre Landsret er uacceptabelt lange.

Konsulentfirmaets vurderinger og forslag til afhjælpning heraf omtales i det følgende afsnit.

3. Konsulentundersøgelsen

Konsulentfirmaets undersøgelse omfatter dels en analyse af forholdene ved de to landsretter, dels en indledende analyse af forholdene ved byretterne byggende på en gennemgang af 3 udvalgte embeder af forskellig størrelse.

Konsulentfirmaet fremhæver i rapporten, at det er firmaets generelle vurdering, at de enkelte embeder inden for de nuværende rammer og betingelser må anses for veldrevne institutioner.

Med hensyn til *byretterne* peger konsulentfirmaet på en række generelle initiativer, der efter firmaets opfattelse vil kunne give grundlag for en væsentlig forbedring af de administrative forhold. Konsulentfirmaet anbefaler i den forbindelse navnlig, at der gennemføres en koordineret indsats rettet mod etablering af større og dermed administrativt bæredygtige byretter, anvendelse af ny teknologi og målrettet efteruddannelse. Herved skabes også grundlag for en øget uddelegering af administrativ kompetence til de enkelte embeder.

De gennemsnitlige berammelsestider ved byretterne er efter konsulentfirmaets opfattelse næppe et væsentligt problem. Gennemsnitstallene for byretterne dækker imidlertid over store indbyrdes forskelle. Det skyldes antagelig overvejende den nuværende retskredsstruktur med mange små embeder, der ikke er tilstrækkelig fleksible til at imødegå store sagsmængder eller særlig store sager uden konsekvenser for berammelsestiden. Konsulentfirmaet anbefaler på den baggrund, at der søges gennemført en retskredsreform med etablering af større, bæredygtige embeder.

Konsulentfirmaet understreger, at en effektivisering af retsvæsenet på dette punkt bør ses i et flerårigt perspektiv. I en indledende fase forudsætter effektiviseringer og reducerede berammelsestider formentlig betydelige merudgifter til nye bygninger, teknologi og uddannelse. Det anslås samtidig, at effektiviseringspotentialet ved strukturændringer m.v. er så stort, at der set over en årrække kan blive tale om et uændret eller eventuelt reduceret udgiftsbehov for retsvæsenet. Konsulentfirmaet peger i den forbindelse på, at etablering af administrativt bæredygtige byretsmeder er en forudsætning for øget delegation af beslutningskompetencen og decentralisering med hensyn til ressourcestyring m.v.

For *landsretternes* vedkommende er det konsulentfirmaets opfattelse, at berammelsestiderne må antages at kunne nedbringes ved gennemførelse af en række administrative nyordninger. Konsulentfirmaet anbefaler bl.a., at der etableres en ny administrativ struktur, således at de administrative funktioner samles i et antal sektioner, som hver omfatter 2 afdelinger. Samtidig anbefales det, at der iværksættes en forsøgsordning, hvor sektionsopdelingen tillige omfatter dommerne. Herved kan den aflastning af dommerne, som en ny struktur forventes at medføre, omsættes til en mere fleksibel udnyttelse af de berammelsesfridage.

Herudover anbefaler konsulentrapporten, at landsretternes kapacitet søges øget, dels gennem en ændret berammelsesteknisk inddeling af retsdagene, dels gennem ændringer, som sikrer en bedre udnyttelse af den tid, der ikke kan udnyttes til domsforhandlinger som følge af, at sager på grund af forlig m.v. bortfalder med kort varsel. Endelig foreslår konsulentfirmaet en øget anvendelse af skriftlig forberedelse ved såvel byretterne som landsretterne.